

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"א באדר התשע"ח
8 במרס 2018
065/2018

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לשנת 2017

Israel's Balance of Payments - 2017

בשנת 2017 (נתונים מקוריים):

- העודף בחשבון השוטף הסתכם ב- 10.5 מיליארד דולר, זאת בהמשך לעודף של 12.0 מיליארד דולר בשנת 2016 ועודף של 15.5 מיליארד דולר בשנת 2015.
- העודף בחשבון הסחורות והשירותים הסתכם ב- 5.7 מיליארד דולר, לאחר עודף של 6.6 מיליארד דולר בשנה קודמת, ועודף של 9.0 מיליארד דולר בשנת 2015.
- יצוא הסחורות והשירותים עלה ב-6.4% בהשוואה לשנת 2016 והסתכם ב-102.3 מיליארד דולר, יבוא הסחורות והשירותים גדל ב-7.9% והוא הסתכם ב-96.7 מיליארד דולר.
- גידול של 24.3 מיליארד דולר בהשקעות הפיננסיות של תושבי ישראל בחו"ל, זאת בהמשך לגידול של 26.1 מיליארד דולר בשנת 2016 וגידול של 23.7 מיליארד דולר בשנת 2015.
- ההשקעות הפיננסיות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-18.6 מיליארד דולר, בהשוואה לעליה של 17.9 מיליארד דולר בשנת 2016, ו-8.6 מיליארד דולר בשנת 2015.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-8.1 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 8.5 מיליארד דולר בשנה הקודמת, ולעליה של 7.3 מיליארד דולר בשנת 2015, והסתכמו בסוף השנה ב-113.0 מיליארד דולר¹.
- חוב חיצוני נטו: עודף נכסים על התחייבויות בסך 161.7 מיליארד דולר בסוף שנת 2017.

ברבעון הרביעי של שנת 2017:

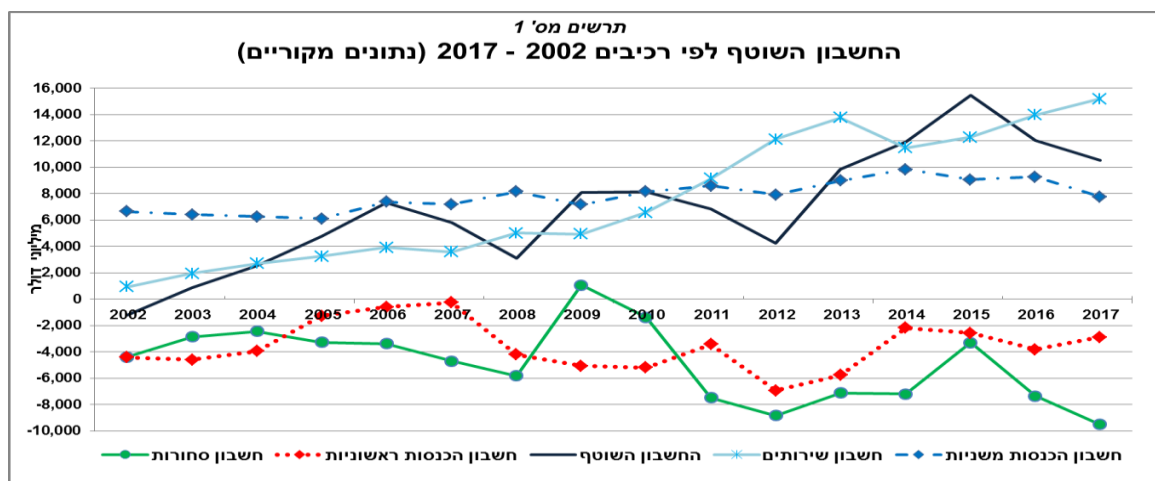
- העודף בחשבון השוטף- לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם ב- 2.6 מיליארד דולר.
- ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-6.6 מיליארד דולר מול עליה של 5.7 מיליארד ברבעון הקודם.
- ההשקעות של תושבי חו"ל בארץ עלו ב-4.6 מיליארד דולר לאחר עליה של 4.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

ללוחות ולנתוני התרשימים

¹ כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

כתבו: צופיה פישמן וגיל יסעור, תחום מאזן תשלומים

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת המידע בטל' 02-6527845

1. סקירה שנתית:

1. א. החשבון השוטף

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2017. הסיכום כולל את עסקאות תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים. העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים בשנת 2017 הסתכם ב-10.5 מיליארד דולר, והוא מהווה 3.0% מהתמ"ג, בהמשך לעודף של 12.0 מיליארד דולר (3.8% מהתמ"ג) בשנת 2016 ושל 15.5 מיליארד דולר (5.2% מהתמ"ג) בשנת 2015.

הירידה בעודף בחשבון השוטף בשנת 2017 לעומת שנת 2016 נובעת מירידה של 1.5 מיליארד דולר בעודף בחשבון ההכנסות המשניות. ירידה של 0.9 מיליארד דולר בעודף בחשבון הסחורות והשירותים, קוזזה ע"י ירידה של 0.9 מיליארד דולר בגירעון בחשבון ההכנסות הראשוניות.

1. ב. חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל הסתכמו ב-1.8 מיליארד דולר בשנת 2017, לעומת 2.2 מיליארד דולר בשנת 2016.

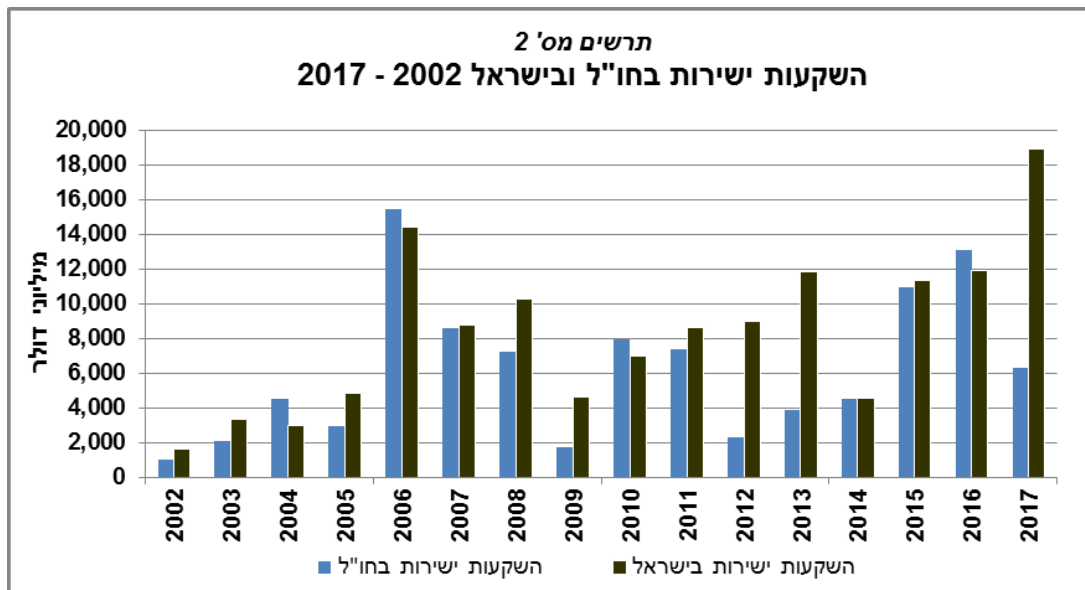
1. ג. החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

השקעות ישירות

השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות – בנוסף להון מניות – גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים. **ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל** בשנת 2017 הסתכמו ב-6.3 מיליארד דולר, לאחר 13.0 מיליארד דולר בשנת 2016, ו-11.0 מיליארד דולר בשנת 2015.

ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ב-19.0 מיליארד דולר בשנת 2017, בהשוואה ל-11.9 מיליארד דולר בשנת 2016, ו-11.3 מיליארד דולר בשנת 2015.

השקעות בניירות ערך סחירים

בהשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים² חלה עלייה של 3.3 מיליארד דולר בשנת 2017, שנבעה מעליה של 4.6 מיליארד דולר בהשקעה באג"ח ושטרות שקוזזה ע"י ירידה של 1.4 מיליארד דולר בהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים (נטו).

ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים בשנת 2017 עלו ב-3.0 מיליארד דולר בהמשך לעליה של 3.2 מיליארד בשנת 2016 ולאחר עליה של 2.8 מיליארד דולר בשנת 2015.

השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-6.6 מיליארד דולר בשנת 2017. ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל ירדו ב-3.4 מיליארד דולר בשנת 2017.

יתרות מטבע החוץ של ישראל

יתרות מטבע חוץ של ישראל עלו בשנת 2017 ב-8.1 מיליארד דולר, לאחר עליה של 8.5 מיליארד דולר בשנת 2016, ו-7.3 מיליארד דולר בשנת 2015. בשנת 2017 רכש בנק ישראל 6.6 מיליארד דולר, מתוכם נרכשו 1.5 מיליארד דולר על פי תכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.

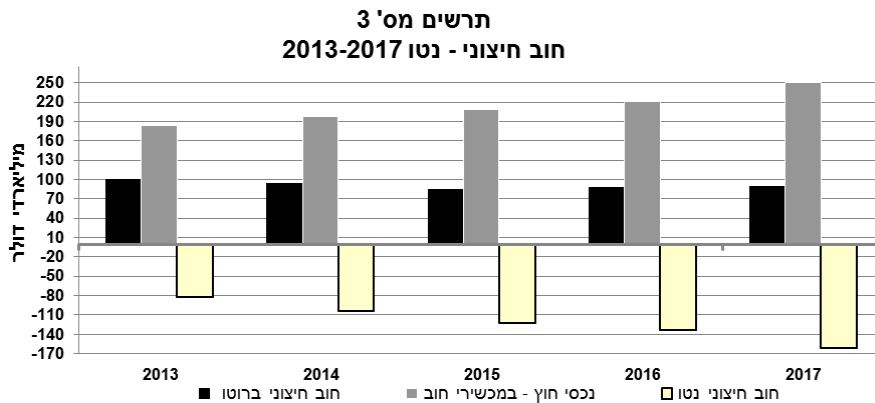
² כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו

1. ד. מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

בסוף דצמבר 2017, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 142.3 מיליארד דולר: נכסי המשק בחו"ל בסוף דצמבר 2017 הסתכמו בסך 432.5 מיליארד דולר, מול התחייבויות המשק לחו"ל בסך 290.2 מיליארד דולר.

החוב החיצוני נטו של המשק:

עודף הנכסים על התחייבויות של המשק מול חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-161.7 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2017, עליה של 28.0 מיליארד דולר בהשוואה לסוף דצמבר 2016.

2. סקירה רבעונית: אוקטובר- דצמבר 2017

2. א. החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

לוח א. התפתחות החשבון השוטף

מיליוני דולרים – מנוכי עונתיות

תקופה	חשבון סחורות	חשבון שירותים	חשבון הכנסות ראשוניות	חשבון הכנסות משניות (העברות שוטפות)	החשבון השוטף
I-III 2014	-1,144	2,648	-733	2,637	3,408
IV-VI 2014	-1,928	3,081	394	2,559	4,107
VII-IX 2014	-2,171	2,592	-1,087	2,340	1,673
X-XII 2014	-1,420	2,996	-699	2,242	3,119
I-III 2015	-1,148	2,828	-1,494	2,439	2,624
IV-VI 2015	-878	3,067	-659	2,296	3,825
VII-IX 2015	-723	3,157	-76	2,220	4,578
X-XII 2015	-1,411	3,479	-482	2,114	3,700
I-III 2016	-1,557	3,471	-1,367	2,356	2,902
IV-VI 2016	-2,018	3,564	-841	2,490	3,195
VII-IX 2016	-2,111	3,370	-1,554	2,128	1,833
X-XII 2016	-2,107	3,375	-103	2,106	3,271
I-III 2017	-1,948	3,994	-994	1,557	2,609
IV-VI 2017	-1,866	3,453	-900	1,972	2,659
VII-IX 2017	-2,530	3,656	-523	1,900	2,503
X-XII 2017	-3,114	3,773	-450	2,426	2,635

העודף בחשבון השוטף ברבעון האחרון של שנת 2017 - לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם ב- 2.6 מיליארד דולר, בדומה לממוצע בשנת 2017, לעומת ממוצע של 2.8 מיליארד דולר בשנת 2016. ברבעון הרביעי של שנת 2017 חלה עליה בעודף בחשבון השוטף של 0.1 מיליארד דולר לעומת הרבעון הקודם. העלייה נבעה מגידול בעודף בחשבון הכנסות משניות (0.5 מיליארד דולר) ומירידה בגרעון בחשבון הכנסות ראשוניות (0.1 מיליארד דולר) שקוזזה ע"י ירידה בעודף בחשבון הסחורות והשירותים (0.5 מיליארד דולר).

2. א. 1 חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים- לאחר ניכוי עונתיות- הסתכם בעודף של 0.7 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2017, לאחר עודף של 1.1 מיליארד דולר ברבעון השלישי של 2017. הגירעון בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון הרביעי של 2017, בניכוי גורמים עונתיים, הסתכם ב-3.1 מיליארד דולר, לעומת 2.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם. נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (בהודעה מתפרסם לוח המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים – לוח מס' 10).

העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9) ברבעון הרביעי של 2017 – לאחר ניכוי עונתיות – הסתכם ב-3.8 מיליארד דולר, עליה של 3.2% בהשוואה לרבעון הקודם ו-11.8% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק) ברבעון הרביעי של 2017 הסתכם ב-6.7 מיליארד דולר, עליה של 20.3% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק היווה בשנת 2017 כ-65% מתוך סך יצוא השירותים העסקיים האחרים (לא כולל חברות הזנק), והוא כולל את ענפי הכלכלה הבאים: ייצור מוצרי נפט מזוקק, כימיקלים ומוצריהם, ותרופות כולל תרופות הומאופטיות (19-21), ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי רכב מנועיים ונגררים, וכלי תחבורה והובלה אחרים (29-30), שירותי תקשורת (61), שירותי תכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62), מחקר ופיתוח (72). זוהי הגדרה רחבה יותר מההגדרה המקובלת בשל הקבצת חלק מהענפים.

2. א. 2 חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה- בניכוי השפעות עונתיות- הסתכם בגירעון של 0.5 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2017, בדומה לרבעון הקודם.

2. א. 3 חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הרביעי של שנת 2017, לאחר ניכוי עונתיות, הסתכם בעודף של 2.4 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 1.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

2. ב. חשבון ההון (לוח 6)

העברות הון נטו לישראל בתקופה אוקטובר- דצמבר 2017 הסתכמו ב-0.5 מיליארד דולר.

2. ג. החשבון הפיננסי (לוח 7)

השקעות תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו ב-6.6 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של שנת 2017, לעומת 5.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ברבעון הרביעי של שנת 2017 ב-4.6 מיליארד דולר, לעומת 4.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

לוח ב. התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

2017-4	2017-3	2017-2	2017-1	2016-4	השקעות תושבי ישראל בחו"ל
1,730	1,763	1,359	1,424	2,180	השקעות ישירות
1,061	-131	-653	3,067	931	השקעות בניירות ערך סחירים ³
3,162	3,462	-301	287	3,233	השקעות אחרות ⁴
682	622	3,064	3,712	1,686	יתרות מט"ח בחו"ל
6,636	5,716	3,468	8,490	8,030	סך כל ההשקעות
11,357	3,461	1,833	2,303	3,571	השקעות תושבי חו"ל בישראל
-1,471	194	2,906	1,381	-1,332	השקעות ישירות
-5,267	863	823	191	2,367	השקעות בניירות ערך סחירים
4,619	4,518	5,562	3,875	4,606	השקעות אחרות
					סך כל ההשקעות
					תנועות פיננסיות נטו
-9,627	-1,698	-475	-879	-1,391	השקעות ישירות
2,532	-326	-3,560	1,686	2,263	השקעות בניירות ערך סחירים ⁵
8,429	2,599	-1,123	96	866	השקעות אחרות
682	622	3,064	3,712	1,686	יתרות מט"ח בחו"ל
2,016	1,198	-2,094	4,614	3,424	סך כל ההשקעות

³ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו - בצד הנכסים

⁴ בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים

⁵ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו – בצד הנכסים